Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Migel Angel Elustondo Etxeberria

Azpeitia, Gipuzkoa (1958)

Aurkibidea

Biografia

1958an jaio zen Azpeitian, baina 1990. urtetik aurrera Gasteizen bizi izan da. Lau senidetan bigarrena da Migel Angel. Guraso biak azpeitiarrak zituen. Bost urterekin Jesuitetara joan zen ikastera, eta Batxillergoa Nafarroan egin zuen. Kimika ikasketetako lehenengo bi urteak egin zituen Leioan. Euskal Filologia ikasi zuen ondoren Donostian, eta Nevadara joan zen Renoko unibertsitateko beka bat zela eta. Ikasketak amaituta, hamar urte igaro zituen Azpeitiko ikastolan lanean, eta Arabako ikastolen elkarteko koordinatzaile pedagogikoa izan zen beste bi urtez. Alfabetatze eskolako irakasle izandakoa. 6 urtez aritu zen EiTBn gidoilari lanetan. Idazlea da eta argazkilaritza ere pasioz bizi du (Zaldi Ero). Besteak beste, Gasteizko euskalgintzaren historia ikertu du; Gasteizko Ahotsak proiekturako elkarrizketatua.

Zintak

AZP-110

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data**: 2019-04-02
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

AZP-111

- **Proiektua**: Gasteizko Euskararen Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data**: 2019-04-02
- **Iraupena**: 31 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Idoia

Pasarteak

1. Gasteizko seminarioko giroa, gerra aurrean

- **Erref**: AZP-111/003
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:02:01. **Bukatu**: 00:03:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Seminarioa
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskararen historia

Laburpena:
Gerra aurrean, Gasteizko seminarioan euskal giroa. Barandiaran eta Lekuona apaizak zeuden han, besteak bestea. Jakakortajarena, Ramon Narbaiza...

2. Gerra aurreko "ikastola", EAJk sortua

- **Erref**: AZP-111/004
- **Iraupena**: 0:03:24. **Hasi**: 00:03:09. **Bukatu**: 00:06:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
II. Errepublika garaian, EAJk eskola bat sortu zuen Gasteizen: erdaraz zen, baina euskara ere irakasten zuten bertan. Peli Romarategi (elkarrizketatua) eta Andoni Perez Cuadrado izan ziren ikasleetako bi, eta "ikastola" deitzen diote. Euzko Gaztetxu Batza ere bazegoen. 1936ko dokumentu bat aipatzen du.

3. 1963an, lehen ikastola; aurreko giroa eta haziak

- **Erref**: AZP-111/005
- **Iraupena**: 0:04:46. **Hasi**: 00:06:33. **Bukatu**: 00:11:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
1963an sortu zen Gasteizko lehen ikastola, baina Izaskun Arrue andereñoa ez zen kasualitatez hasi lan horretan. Aurretik Andoni Urrestarazu "Umandi"-k euskara irakasten zuen bere etxean. Pedro Anitua eta Ramon Narbaiza euskaltzaleak aipatzen ditu, haiek egindako lana. Ofizio eskolak ("ikastun eskolak") ireki zituzten, mutilentzat zein neskentzat, eta giro euskaltzalea zegoen bertan. Hango ikasleen umeak izan ziren ikastolako lehen ikasleak.

4. 40ko eta 50eko hamarkadetako giro abertzalea

- **Erref**: AZP-111/006
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 00:11:19. **Bukatu**: 00:14:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
1941etik 1963ra zegoen euskal giroa eta abertzaletasuna. Pax Romana kongresuaren harira, gazte batzuek ikurrinak ipini zituzten. 1951n greba orokor batean "Umandi"-k ihes egin zuen, eta ikasleak irakasle gabe geratu ziren. Hala ere, ikasleek elkarri euskara erakusten jarraitu zuten.

5. Euskara ikasteko eskolak 1957an

- **Erref**: AZP-111/007
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 00:14:40. **Bukatu**: 00:17:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
1953 urte inguruan Espainiako legedian zirrikitu bat zabaldu zen, eta "Umandi"-ren ikasleek euskarazko eskolak antolatu zituzten, 1957an. 244 lagunek eman zuten izena, eta eskolak abian egon ziren urte batzuetan. Arrakasta hori ikusita, Gobernadore Zibilak eskola horiek falanjearen etxean eman nahi izan zituen, kontrolatzeko, eta orduan ez zuen inork izena eman. Beste toki batzuk topatu behar izan zituzten, eskolak emateko (Ramiro Maeztu institutuan...).

6. Euskarazko gogo-jardunak 1959an; Gasteizko euskaltzaleen "nukleo gogorra"

- **Erref**: AZP-111/008
- **Iraupena**: 0:04:26. **Hasi**: 00:17:24. **Bukatu**: 00:21:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Euskarazko gogo-jardunak egin ziren 1959an Gasteizen. Pakita Abaitua da lekukoetako bat. Teresa Urrestarazu aipatzen du, hark egindako saretze lana. 60ko hamarkadaren hasieran Gipuzkoako hainbat tokitatik etorri zirenek ere eragin zuten Gasteizko euskal giroan, baina "nukleo gogorra" bertan zegoela dio. Izaskun Arrueren ikastola Olabide ikastola bihurtu zen gero.

7. Olabide ikastolaren hasiera, 1963an

- **Erref**: AZP-111/010
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:22:22. **Bukatu**: 00:24:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Olabide ikastolaren hasiera Izaskun Arrueren etxea izan zen. Izaskuni guraso batzuk joan zitzaizkion umeei eskolak euskaraz emateko eskatzen.

8. Euskara batuaren sorrerak ekarritako ezinegona

- **Erref**: AZP-111/012
- **Iraupena**: 0:04:30. **Hasi**: 00:25:06. **Bukatu**: 00:29:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Euskara batuaren sorrera askok ez zuten begi onez ikusi. 1968ko Arantzazuko batzarrean onartu zena ez zen 70eko hamarkadararte mugitu, Villasante euskaltzainburu bihurtu zen arte. Olabide ikastolan asko kostatu zen batua inplementatzea. Izaskun Arrue ez zegoen alde, eta berak sortutako ikastola utzi egin zuen, eta bere umeak bertatik atera.

9. Euskara batuaren sorrerak ekarritako ezinegona II

- **Erref**: AZP-111/014
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:29:53. **Bukatu**: 00:30:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen historia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
"Umandi" ere euskara batuaren kontrakoa zen, Izaskun Arrue bezalaxe.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-14

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com